

Posouzení bakalářské práce p. Karla Kučery, Vraclav v raném středověku, Praha 2011, 97 stran, z toho 66 stran vlastního textu, na zbývajících stranách 50 obrázků.

Posuzovaná práce podává shrnující pohled na historii i archeologickou problematiku raně středověkého hradiště ve Vraclavi, které bylo centrem provincie Hrutov. Zájem o tuto lokalitu mezi historiky paradoxně podnítila jedna krutá avšak historicky nikoliv zásadní událost, jíž bylo v roce 1108 tamější Mutinovo zavraždění. Historie Vraclavě v 11. až 13. století je poměrně dobře známa z písemných pramenů (autor ji popisuje na s. 18-22); příspěvek archeologie k jejímu poznání je zatím mizivý. Počátky Vraclavi klade autor ve shodě s historiky do doby Břetislavovy. Ojedinelé zlomky starší keramiky (dokonce údajně starohradištní) autor poprávu označuje za problematické. V souvislosti s Vraclaví vystupuje do popředí i problém hrutovské provincie, naposledy nejpodrobněji rozebírané P.Charvátém, jehož názory autor komentuje. Vedle Vraclavě známe z této oblasti ještě benátské hradiště, dosud podrobněji nezkoumané. Nejstarší tamější nálezy pocházejí již z 9. století. Co znamená opevnění v nedaleké Čisté je problémem. Zásadní zlom v historii tohoto kraje znamená až založení Vysokého Mýta a Poličky Přemyslem Otakarem II. S historií Vraclavě je spojován i tamější kostel sv. Václava (jeho problematiku i historii autor stručně shrnul) a potom otázka Trstenické stezky. Nové bádání (K. Severin) se staví značně skepticky k názorům I. Vávry na její průběh i dějiny. Autor práce se k těmto kritickým názorům připojuje. Některé argumenty objevující se v této diskusi nevyznívají však příliš přesvědčivě (např. odmítání názorů J.Zemana na příchod slovanského obyvatelstva s kulturou pražského typu touto cestou). Přínosem práce je publikace dosud nikdy nezveřejněného výzkum z roku 1962 provedeného na akropoli hradiště. Většina nálezové dokumentace k tomuto výzkumu byla však ztracena, což jeho hodnotu znehodnocuje. Autorovou zásluhou podařilo se alespoň zčásti tamější nálezy a nálezovou situaci popsat. Bylo tam zjištěno celkem 24 objektů (až na jednu tzv. pec se jedná o jámové objekty různých tvarů a velikostí), dále několik kůlových jamek a konečně pohřebiště s 27 hroby (antropologický materiál není však k dispozici). Podrobnější rozbor nalezených památek (jedná se především o více než 13 tisíc keramických zlomků) nebyl proveden. O některých dalších nálezech (přeslenech, nožích, esovitých záušnicích, mincích) často chybí přesnější údaje či samotný materiál; i tak by si zasloužil podrobnější komentář.

Posuzovanou práci lze chápat především jako důkladné shrnutí dosavadních historických a archeologických poznatků o vraclavském hradišti. Nové zásadní příspěvky k vraclavským dějinám archeologický materiál nepřináší. Díky novým nálezům jsme však lépe informováni o osídlení jeho širšího zázemí.

Práce dokládá autorovu schopnost komplexního pohledu na lokalitu a dobrou znalost příslušné odborné literatury. Práce obsahuje drobné věcné chyby (namátkově uvádím špatné datování vlády knížete Vratislava I.). Po formální stránce je práce na velmi dobré úrovni. Práci doporučuji k dalšímu řízení.